

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

THE CAUSAL FACTORS AFFECTING THE PUBLIC MIND BEHAVIORS OF STUDENTS UNDER RAJBHAT UNIVERSITY IN THAILAND

ดร.ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงกล*
Dr.Poompipat Rukponmongkol

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา และเพื่อสร้างโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา จำนวน 800 คน จาก 40 มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเป็นสถิติพื้นฐาน ส่วนการวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโดยใช้โปรแกรม AMOS ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา พบว่าตัวแปรที่ส่งผลทางบวกสูงสุดต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามากที่สุดคือ ปัจจัยด้านนักศึกษา รองลงมาคือปัจจัยสังคม/ชุมชน และปัจจัยสื่อ/เทคโนโลยีตามลำดับ และร่วมกันทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาได้ร้อยละ 54 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ ปัจจัยด้านนักศึกษาส่งผลทางบวกและทางตรงต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา ปัจจัยด้านเพื่อนส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะและส่งผลทางอ้อมโดยผ่านปัจจัยด้านนักศึกษา ปัจจัยด้านครอบครัวส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ

ส่งผลทางตรงต่อปัจจัยด้านคณาจารย์ และส่งผลทางอ้อมโดยผ่านปัจจัยด้านเพื่อนและปัจจัยด้านนักศึกษา ปัจจัยด้านคณาจารย์ส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา โดยส่งผ่านปัจจัยด้านเพื่อนและปัจจัยด้านนักศึกษา ปัจจัยด้านสื่อ/เทคโนโลยีส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ส่งผลทางตรงต่อปัจจัยด้านครอบครัว และส่งผลทางตรงและทางอ้อมโดยผ่านปัจจัยด้านคณาจารย์ ปัจจัยด้านเพื่อนและปัจจัยด้านนักศึกษา ปัจจัยด้านสังคม/ชุมชนส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ส่งผลทางตรงต่อปัจจัยด้านครอบครัว ส่งผลทางตรงและทางอ้อมโดยผ่านปัจจัยด้านคณาจารย์ ปัจจัยด้านเพื่อนและปัจจัยด้านนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในการวิเคราะห์กลุ่มพบพบว่า นักศึกษาเพศชายมีพฤติกรรมจิตสาธารณะมากกว่าเพศหญิง และนักศึกษาที่มีครอบครัวสถานภาพทางเศรษฐกิจฐานะไม่ดีมีพฤติกรรมจิตสาธารณะมากกว่านักศึกษาครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจฐานะดี และได้รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับได้

คำสำคัญ: พฤติกรรมจิตสาธารณะ, นักศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ

* อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ABSTRACT

The objectives of this research were to determine factors affecting the public mind behaviors of students and to construct a linear structural relation model of factors affecting the public mind behaviors of students under the Rajbhat university in Thailand. The sample consisted of 800 students by 40 Rajbhat university in Thailand by means of proportional stratified random sampling. The research instruments used in this study were three set of five rating scale questionnaires. The data was analyzed by descriptive statistic. The analysis of the linear structural relationship model and the confirmatory factor analysis were AMOS program. The findings were found that the factor of student was positively affected the public mind behaviors of students and followed by social / community and media / technology. They could predict the public mind behaviors of students by 54 percent with statistical significance at the .01 level. Factor of student was directly affected the the public mind behaviors of students. Factor of peers was directly affected the public mind behaviors of students and indirectly affected the through factor of student. Factor of family was directly affected the public mind behaviors of students and directly affected the factor teachers and indirectly affected the through factor of peers and factor of student. Factor of teachers was directly and indirectly affected the public mind behaviors of students through factor of peers of student. Factor of media / technology was directly and indirectly affected the public mind behaviors of students and directly affected the factor of family and directly and indirectly affected the factor of teachers, factor of peers, factor of student. Factor of social / community was directly and indirectly affected the public

mind behaviors of students' secondary school and directly affected the factor of family and directly and indirectly affected the factor of teachers, factor of peers and factor of student. In analyzing of multi-group; male students showed the public mind behaviors more than female students and those from the poor families showed the public mind behaviors more than those from the rich families. It was concluded that the linear structure relationship model factors were affected the public mind behaviors of students and showed their congruity with reliable and accepted evident data.

Keywords: public mind behaviors, student, Rajbhat University.

บทนำ

การศึกษาต้องพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น "คนเก่ง คนดี และมีความสุข" ตามตัวบ่งชี้ที่ 5 คือ มีคุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาสุจริต และมโนสุจริต เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัครเพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548, หน้า 3-4) ตลอดจนการเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนของศูนย์คุณธรรมในที่เน้นในเรื่องจิตสาธารณะ จากการศึกษาพบว่า จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลที่ไม่สามารถวัดได้โดยตรง จึงใช้การวัดทางอ้อมด้วยแบบสอบถามโดยการให้รายงานตนเองเกี่ยวกับจิตสาธารณะ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura (1977, 1986) และนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตสาธารณะ อีกหลายท่านและจากการศึกษาแนวคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านจิตสาธารณะ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาที่พัฒนาขึ้น จะทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏทราบถึง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และทำให้สามารถวางแผนการจัดการศึกษาหรือการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา อีกทั้งเมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาไปแล้วสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันและสังคมเพื่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย
2. เพื่อสร้างโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ยืนยันเชิงประจักษ์
3. เพื่อตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ยืนยันเชิงประจักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ปีการศึกษา 2556 รวมทั้งสิ้น 457,396 คน โดย

ใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) อัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างและจำนวนพารามิเตอร์ของตัวแปรควรจะเป็น 20 ต่อ 1 (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 54) ในการวิจัยนี้มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 32 ตัวแปร ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงมีจำนวนไม่น้อยกว่า 640 คน (20 x 32) และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 800 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านนักศึกษา ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสังคม/ชุมชน ปัจจัยด้านคณาจารย์ ปัจจัยด้านสื่อ/เทคโนโลยี ปัจจัยด้านเพื่อน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (discriminant validity) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกต ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

	Student	Family	Social / community	Teacher	Media / technology	Peers	Public mind
Student	0.720						
Family	0.604**	0.631					
Social/community	0.704**	0.565**	0.833				
Teacher	0.664**	0.534**	0.778**	0.790			
Media/technology	0.662**	0.526**	0.712**	0.708**	0.788		
Peers	0.501**	0.402**	0.677**	0.658**	0.674**	0.820	
Public mind	0.582**	0.322**	0.555**	0.538**	0.499**	0.502**	0.801

หมายเหตุ: ตัวเลขในแนวทแยงของเมทริกซ์คือค่ารากที่ 2 AVE (\sqrt{AVE}) และค่านอกแนวทแยงคือ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบ

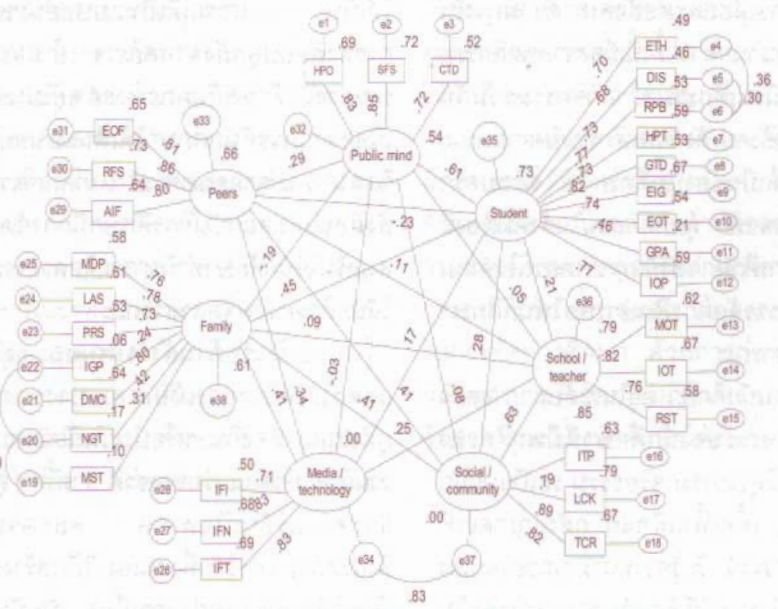
**Correlation is significant at .01 level 2-tailed.

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการศึกษาโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปรสังเกตได้จำนวน 32 ตัวแปร พบว่าตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดเท่ากับ 0.698 คือปัจจัยด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่นกับการเสียสละต่อสังคม ส่วนตัวแปรคู่ที่สัมพันธ์กันต่ำสุดเท่ากับ -0.043 คือปัจจัยด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านความมุ่งมั่นพัฒนา กับปัจจัยด้านครอบครัว ด้านการเลี้ยงดูแบบเข้มงวด โดยส่วนมากตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ตามสมมติฐานการวิจัยพบว่าตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละตัวแปรแฝงของแบบจำลองตามสมมติฐานการวิจัย เป็นองค์ประกอบจริงตามสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับแบบจำลองการวัด

5. แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัย

ราชภัฏในประเทศไทย พบว่า 1) ปัจจัยด้านนักศึกษา ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสังคม/ชุมชน ปัจจัยด้านคณาจารย์ ปัจจัยด้านสื่อ/เทคโนโลยี และปัจจัยด้านเพื่อน ส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา 2) ปัจจัยด้านสังคม/ชุมชนส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา โดยส่งผลทางตรงผ่านปัจจัยด้านครอบครัว ด้านคณาจารย์ ด้านเพื่อน และด้านนักศึกษา 3) ปัจจัยด้านสื่อ/เทคโนโลยีส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา โดยส่งผลทางตรงผ่านปัจจัยด้านครอบครัว ด้านคณาจารย์ ด้านเพื่อน และด้านนักศึกษา 4) ปัจจัยด้านครอบครัวส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา โดยส่งผลทางตรงผ่านปัจจัยด้านคณาจารย์ และด้านนักศึกษา 5) ปัจจัยด้านคณาจารย์ส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา โดยส่งผลทางตรงผ่านปัจจัยด้านเพื่อน และด้านนักศึกษา และ 6) ปัจจัยด้านเพื่อนส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา โดยส่งผลทางตรงผ่านปัจจัยด้านนักศึกษา สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 1

chi-square = 3948.734 df = 410 p-value = .000
CFI = .886 NFI = .874 RMSEA = .076

ภาพที่ 1 แสดงแบบจำลองสมมติฐาน ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

6. ผลการวิเคราะห์โมเดลกลุ่มเพศ: เพศ (multi-group: gender) ของโมเดลเพศชายและเพศหญิง ตามสมมติฐานของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีความแตกต่างกันตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่านักศึกษาเพศชายมีจิตสาธารณะมากกว่าเพศหญิง

7. ผลการวิเคราะห์โมเดลกลุ่มเพศ: สถานภาพทางเศรษฐกิจครอบครัว (multi-group: income) ตามสมมติฐานของโมเดลสถานภาพทางเศรษฐกิจครอบครัวฐานะไม่ดีและฐานะดีของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทยมีความแตกต่างกันตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่านักศึกษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจครอบครัวฐานะไม่ดีมีจิตสาธารณะมากกว่าครอบครัวฐานะดี

อภิปรายผล

1. ปัจจัยด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม ความมุ่งมั่นพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมจิตสาธารณะต้องมีพฤติกรรมสร้างกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและชุมชนในสังคม ดังนั้นพฤติกรรมจิตสาธารณะจะเกิดขึ้นจากจิตสำนึกของนักศึกษาได้ ครอบครัว สถานศึกษา คณาจารย์ ทุกภาคส่วนในสังคมต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้นทุกภาคส่วนในสังคมต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้นักศึกษามีพฤติกรรมจิตสาธารณะ

2. ปัจจัยด้านนักศึกษา อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะของนักศึกษาที่มีพฤติกรรมจิตสาธารณะ ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ เชื่อเพื่อเชื่อแก่ กตัญญูต่อเวที มีความฉลาดทางอารมณ์ รับรู้ความสามารถของตนเอง และที่สำคัญต้องมีเจตคติที่ดีต่อจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก ดังนั้นทุกภาคส่วนคือ ผู้บริหาร คณาจารย์ ครอบครัว สังคม/ชุมชน ฯลฯ ต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดคุณลักษณะดังกล่าว

3. ปัจจัยด้านครอบครัว อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าความเป็นแบบอย่างจากพ่อแม่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การเลี้ยงดูแบบตามใจ แบบประชาธิปไตย แบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากครอบครัวเป็นกลุ่มแรกของการเรียนรู้และการเกิดพฤติกรรมของบุคคล เนื่องจากนักศึกษามีโอกาสสังเกตและปฏิสัมพันธ์โดยตรง พ่อแม่คือตัวแบบที่มีความใกล้ชิดกับนักศึกษา พฤติกรรมของพ่อแม่จึงมีอิทธิพลต่อนักศึกษา นั่นคือถ้าพ่อแม่มีจิตสาธารณะก็จะส่งผลให้นักศึกษามีแนวโน้มที่จะมีจิตสาธารณะ

4. ปัจจัยด้านสื่อ/เทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการที่นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสื่อ/เทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์เป็นสิ่งที่จะทำให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมจิตสาธารณะ ดังนั้นการนำสื่อ/เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการจัดการเรียนการสอนจะทำให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมจิตสาธารณะ

5. ปัจจัยด้านคณาจารย์ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการประพฤติเป็นแบบอย่างของคณาจารย์ การสั่งสอนปลูกฝังจากคณาจารย์ และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับคณาจารย์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการที่นักศึกษาได้เห็นแบบอย่างพฤติกรรมจิตสาธารณะจากคณาจารย์ หากคณาจารย์มีการอบรมสั่งสอนและสถาบันการศึกษามีการจัดกิจกรรมหรือส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมจิตสาธารณะ จะส่งผลให้นักศึกษาเกิดจิตสาธารณะ

6. ปัจจัยด้านสังคม/ชุมชน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการเป็นแบบอย่างของบุคคลสำคัญ ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือประเพณี/วัฒนธรรม/ศาสนา รวมถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การรู้จักพึ่งตนเอง ริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา

7. ปัจจัยด้านเพื่อน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการมีแบบอย่างจากเพื่อน สัมพันธภาพระหว่าง

นักศึกษา กับเพื่อน การคล้อยตามการชักจูงของเพื่อน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับที่นักวิชาการหลายท่าน พบว่า ปัจจัยด้านเพื่อนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพล ต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัย ควรตระหนักในเรื่องการพัฒนา จิตสาธารณะด้านความเสียสละ ความมุ่งมั่นพัฒนา ของนักศึกษา โดยร่วมมือกับชุมชนด้วยการจัดกิจกรรม ตามหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยการ คัดเลือกบุคคลต้นแบบด้านจิตสาธารณะในสังคม/ชุมชน ให้นักศึกษาได้ศึกษา หรือจัดกิจกรรมให้นักศึกษา ลงพื้นที่เรียนรู้พฤติกรรมบุคคลที่มีจิตสาธารณะโดย การสำรวจ สังเกต สัมภาษณ์ และนำเสนอคนดีมี จิตสาธารณะที่สืบค้นได้มาเผยแพร่ในโรงเรียน ชุมชน หรือสังคม เพื่อเป็นแบบอย่างความประพฤติด้าน จิตสาธารณะ นอกจากนี้ควรนำพ่อแม่เข้ามาเป็น เครือข่ายสำคัญในการพัฒนาจิตสาธารณะของ นักศึกษา และมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษา ได้ฝึกฝนการให้บริการและการพัฒนาสังคม ซึ่งน่าจะ ส่งผลให้นักศึกษามีจิตสาธารณะมากขึ้น

2. คณาจารย์ ควรจัดทำหลักสูตรหรือหน่วย การเรียนรู้เกี่ยวกับจิตสาธารณะเพื่อนำไปพัฒนา นักศึกษา โดยอาศัยองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ได้แก่ การช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และ ความมุ่งมั่นพัฒนา คณาจารย์ควรมีส่วนในการปลูกฝัง นักเรียนเพราะการสั่งสอนจากคณาจารย์มีความสำคัญ ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา การที่คณาจารย์ อบรมสั่งสอนและปลูกฝังให้นักศึกษามีความรู้ เกี่ยวกับจิตสาธารณะและเห็นความสำคัญของ จิตสาธารณะจะส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสาธารณะ มากขึ้น นอกจากนี้การประพฤติเป็นแบบอย่างของ

คณาจารย์ก็มีความสำคัญ นั่นคือหากคณาจารย์แสดง พฤติกรรมการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และ ความมุ่งมั่นในการพัฒนาสังคม ให้นักศึกษาได้เห็น เป็นแบบอย่าง ก็จะสามารถพัฒนาจิตสาธารณะของ นักศึกษาได้

3. มหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรมีหน่วยงานพัฒนา ด้านจิตสาธารณะของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย ราชภัฏ เพื่อศึกษาวิจัยและจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม ให้นักศึกษาเกิดจิตสาธารณะ เพราะพฤติกรรมด้านการ ช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่น พัฒนา ล้วนแต่ต้องมีกิจกรรมในการพัฒนาทั้งสิ้นดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีหน่วยงานเพื่อให้คำปรึกษา วิจัย และประสานกิจกรรมกับชุมชนและสังคม เพื่อพัฒนา ด้านจิตสาธารณะ

4. พ่อแม่/ผู้ปกครอง เนื่องจากความเป็นแบบ อย่างจากพ่อแม่มีความสำคัญที่สุดในปัจจัยด้าน ครอบครัว นั่นคือการแสดงพฤติกรรมของพ่อแม่ ทั้งส่วนที่ดีและไม่ดีจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของลูก ดังนั้นหากพ่อแม่ต้องการให้นักศึกษามีจิตสาธารณะ พ่อแม่ก็ควรแสดงพฤติกรรมจิตสาธารณะให้นักศึกษา ได้เห็น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติตาม ควรปลูกฝัง คุณลักษณะด้านจิตสาธารณะให้กับนักศึกษา จะส่งเสริม ให้นักศึกษาเกิดจิตสาธารณะได้

5. หน่วยงานต้นสังกัด จิตสาธารณะของ นักศึกษาได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านสังคม/ชุมชน ด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสื่อ/เทคโนโลยี ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ควรส่งเสริมให้บุคคลนำสื่อเข้ามามีส่วน ในการจัดการศึกษา ด้วยการกำหนดเป็นนโยบาย หลักสูตร หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนา จิตสาธารณะของนักศึกษาให้เกิดขึ้นทั้งประเทศต่อไป

บรรณานุกรม

- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรล: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). *รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2547/2548: รากเหง้าของ ปัญหาและแนวทางการแก้ไข*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิเคราะห์สภาวะและแนวโน้มการศึกษา.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. New York, NY: General Learning Press.
- _____. (1986). *Social foundations of thought and action*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Krejcie, Robert V., & Morgan, Daryle W. (1970). *Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 30* (3), pp. 607-610.